

FOLKETINGSTIDENDE E

FOLKETINGET

Aktstykke nr.

Folketinget 2012-13

Erhvervs- og Vækstministeriet. København, den 7. december 2012.

- a. Erhvervs- og Vækstministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at Vækstfondens adgang til at optage lån, jf. § 5, stk. 3, i Lov om Vækstfonden (lovbekendtgørelse nr. 549 af 1. juli 2002 med ændringer, senest Lov nr. 479 af 30. maj 2012) i perioden frem til udgangen af 2015 forhøjes med 5,5 mia. kr. eksklusive renter.

Derudover anmodes om tilslutning til, at staten hæfter for lån optaget under den samlede låneramme på samme måde, som staten hæfter for de garantier, som Vækstfonden kan udstede i medfør af § 5, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af den 1. juli 2002 med senere ændringer, dvs. hvis forpligtelserne ikke kan dækkes af fondens egenkapital.

Endvidere anmodes om tilslutning til, at anvendelsesområdet for likviditeten, der fremkommer ved Vækstfondens låneoptagelse, kan udvides til udstedelse af ansvarlige og efterstillede lån samt til dækning af tab på garantier over 2 mio. kr. (Vækstgarantier).

Endelig anmodes om tilslutning til, at der gennem omlægning af eksisterende ordninger i Vækstfonden anvendes 117 mio. kr. til dækning af tab på en ordning, inden for hvilken Vækstfonden vil kunne tilbyde små vækstkautioner for lån op til 2 mio. kr. målrettet iværksættere og små og mellemstore virksomheder.

- b. *Efterstillede lån*

Ved lov nr. 479 af 30. maj 2012 fik Vækstfonden adgang til at optage lån med henblik på finansiering af sine aktiviteter. Af loven fremgår, at det samlede lånebeløb eksklusive renter ikke kan overstige 500 mio. kr. uden godkendelse fra Folketingets Finansudvalg, mens det af lovens bemærkninger fremgår, at der ikke uden Finansudvalgets godkendelse kan optages lån til andet end finansiering af ansvarlige lån.

Regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti er imidlertid nået til enighed om, at der er behov for yderligere initiativer, der kan lette adgangen til finansiering for sunde små og mellemstore virksomheder.

Til det formål er der derfor udviklet en lånemodel, der ud over de eksisterende ansvarlige lån består af efterstillede lån. Efterstillede lån henvender sig til sunde små og mellemstore virksomheder, der har vanskeligt ved at finde finansiering gennem fx en bank, fordi de ikke har mulighed for at stille tilstrækkelig sikkerhed for et almindeligt engagement med et pengeinstitut eller andre finansielle aktører. Formålet med lånene vil typisk være at finansiere fx ejerskifter og investeringer i etablerede virksomheder, som er både økonomisk og ledelsesmæssigt velfunderede.

Ordningen med efterstillede lån skal indgå i en samlet finansieringsløsning, der inkluderer finansiering fra pengeinstitutter eller andre långivere i et som minimum tilsvarende omfang. Det betyder, at virksomhederne kan opnå eller fastholde fremmedfinansiering, som de ellers ikke ville have mulighed for uden et efterstillet lån. Dette er til gavn for både virksomhederne, som får mulighed for at realisere deres vækstplaner, og for pengeinstitutterne, som får mulighed for at fastholde eksisterende eller etablere nye engagementer.

Efterstillede lån vil som udgangspunkt være efterstillet alle lån og kreditter fra pengeinstitutter og andre sikrede kreditorer, men vil være dækket af sikkerheder herudover. Det vil minimere risikoen for pengeinstituttet, at Vækstfonden tager den yderste risiko på finansieringen til virksomheden. Det betyder, at den marginale risiko på lånene fra Vækstfonden også bliver højere end for de foranstillede lån. Af samme grund skal renten være højere end renten på den foranstillede finansiering, og målgruppen skal være skarpt afgrænset for at gøre indsatsen operationel og økonomisk selv bærende. Den højere rente er samtidig med til at sikre, at lånene ikke konkurrerer med traditionel pengeinstitutfinansiering.

Lignende finansieringsmodeller kendes bl.a. fra Sverige, hvor det offentlige Almi har gode erfaringer med at udbyde lignende lån for i alt 2-3 mia. SEK om året.

Vækstfondens rente på de efterstillede lån vil være baseret både på fondens egen kreditvurdering, som er vigtig i forhold til at sikre en sund økonomi i ordningen, og på et udgangspunkt om, at Vækstfondens rente i gennemsnit skal være 30 pct. højere end pengeinstituttets rente over for den pågældende virksomhed. Dette svarer til en merrente på typisk 2-3 procentpoint.

Beregninger af økonomien i Vækstfondens udstedelse af efterstillede lån viser, at omkostningerne til administrationen af lånene og tabene på enkelte lån kan forventes at blive dækket af rentemarginalen mellem Vækstfondens fundingomkostninger og den rente, som virksomhederne betaler på lånene.

Beregningerne, der bl.a. er baseret på Vækstfondens kautionserfaringer, viser således, at ordningen ikke vil medføre direkte omkostninger for staten.

Ordningen indebærer, at den låneadgang, som Vækstfonden har fået i medfør af § 5, stk. 3, jf. lov nr. 479 af den 30. maj 2012 udvides med yderligere 5,5 mia. kr. således at den samlede låneadgang for Vækstfonden i henhold til denne bestemmelse udgør kr. 6 mia. kr.

I lov nr. 479 den 30. maj 2012 antages det, at Vækstfondens lån garanteres af staten. Det skal hermed præciseres, at staten hæfter for lån optaget under den samlede låneramme på samme måde, som staten hæfter for de garantier, som Vækstfonden kan udstede i medfør af § 5, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af den 1. juli 2002 med senere ændringer, dvs. hvis forpligtelserne ikke kan dækkes af fondens egenkapital.

Vækstfonden betaler en garantiprovision på 0,15 pct. af den udnyttede del af lånerammen, jf. § 1 i lov nr. 1080 af 22. december 1993 om provision af visse lån optaget med statsgaranti, som ændret ved lov nr. 485 af 1. juli 1998.

Vækstfonden skal anvende den øgede statsgaranti til at udvide lånerammen via lån gennem private pengeinstitutter. Dermed vil Vækstfonden have en samlet statsgaranteret låneramme til ansvarlige og efterstillede lån på op til 6 mia. kr. over en treårig periode. Til sammenligning har Vækstfonden stillet kautioner for lån til en samlet værdi af 5,5 mia. kr. siden 2000, heraf halvdelen i perioden 2010-2012.

I det tilfælde, hvor tabene på ordningen overstiger indtægterne på de efterstillede lån, vil disse først blive dækket af Vækstfondens egenkapital, der i dag er på ca. 2,7 mia. kr.

Små vækstkautioner

Endvidere omlægges en række eksisterende ordninger i Vækstfonden, så fonden fremover vil kunne tilbyde små vækstkautioner for lån op til 2 mio. kr. Disse små vækstkautioner vil være målrettet

iværksættere og små og mellemstore virksomheder, der har brug for mindre lån. Under de eksisterende vækstkautioner kan der ydes kaution for lån op til 10 mio. kr.

Pengeinstitutterne kan under de nye små vækstkautioner opnå 75 pct. tabsdækning på enkeltlån, så længe de er i stand til at holde de samlede tab på låneporteføljen under 20 pct. Ordningen vil i modsætning til de eksisterende små vækstkautioner blive administreret ved selvforvaltning, som det i dag kendes fra Kom-i-gang-låneordningen. Her forvalter de samarbejdende pengeinstitutter selv garanti-stillelsen inden for visse økonomiske rammer. For de små vækstkautioner foretager Vækstfonden således ikke egen kreditvurdering af de virksomheder, der opnår kaution. Det vil sikre en hurtigere og mere fleksibel proces for både virksomheder og pengeinstitutter.

Der søges om tilslutning til, at finansiering af de nye små vækstkautioner sker ved omlægning af ikke anvendte bevillinger fra den eksisterende Kom-i-gang-låne-ordning samt de eksisterende små og store vækstkautioner, der foreslås at ophøre med introduktionen af de nye små vækstkautioner pr. medio december 2012. Ved omlægningen tilvejebringes ca. 117 mio. kr. til dækning af tab på de nye små vækstkautioner for lån op til 2 mio. kr. i perioden fra medio december 2012 til og med 2015. Dette forventes at understøtte lån til forretningsudvikling med omkring 780 mio. kr. De 117 mio. kr. tilvejebringes dels ved omprioritering inden for § 08.33.15.25. Vækstkaution, dels omprioritering fra § 08.33.15.40. Kom-i-gang-lån. Omprioriteringerne, der vedrører midler, som allerede er overført til Vækstfonden, vil ske således:

- Der omprioriteres 95 mio. kr. afsat til de eksisterende små og store vækstkautioner i forbindelse med hhv. aftale om Udviklingspakken fra 2012 samt aftale om risikovillig kapital i forbindelse med finansloven for 2011.
- Der omprioriteres 22 mio. kr. afsat til den eksisterende Kom-i-gang-låneordning i forbindelse med aftale om finansloven for 2012 vedr. kickstarten af dansk økonomi.

Omprioriteringerne er angivet med de beløb, som forventes at være til disposition pr. medio december 2012.

I tilknytning hertil vil de 94,4 mio. kr., som på finanslovsforslaget for 2013 under § 08.33.15.25 er afsat til de eksisterende vækstkautioner i perioden 2013-2016, ved ændringsforslag til finanslovsforslaget blive søgt omprioriteret til de nye små vækstkautioner. Dette forventes at understøtte lån til forretningsudvikling med yderligere i alt ca. 630 mio. kr. i perioden 2013-2016, svarende til ca. 470 mio. kr. i perioden 2013 til udgangen af 2015, som er den periode, regeringens forslag om nye finansieringsinitiativer som udgangspunkt omhandler.

Omprioriteringerne og ændringsforslaget vil samlet set medføre ca. 187,8 mio. kr. til finansiering af de små vækstkautioner i perioden 2013 til udgangen af 2015, som ventes at understøtte lån til forretningsudvikling med omkring 1,25 mia. kr. i perioden.

Vækstgarantier

Som et supplement til efterstillede lån og de små vækstkautioner vil Vækstfonden kunne tilbyde garantier over 2 mio. kr. (Vækstgarantier) i samarbejde med pengeinstitutter. Garantierne vil rette sig mod leasing og byggeformål, men vil også kunne anvendes til fx forudbetalings- og arbejdsгарantier i tråd med de eksisterende vækstkautioner. Vækstgarantierne imødekommer et behov hos en mindre gruppe virksomheder, der ikke har behov for et lån men en garanti på over 2 mio. kr., fx byggefirmaer. Garantierne vil på samme måde som de efterstillede lån blive prissat med sigte på, at den samlede garantiportefølje ikke indebærer tab for Vækstfonden set over en længere tidshorisont.

I modsætning til udstedelse af lån er udstedelse af garantier ikke umiddelbart likviditetskrævende. Det er imidlertid vanskeligt at forudsige timingen af de forventede tab på ordningen, hvorfor der søges tilslutning til, at Vækstfonden kan dække eventuelle tidlige udbetalinger på tabsgivende Vækstgarantier ved at optage lån inden for en låneramme på i alt 6 mia. kr. afsat til ansvarlige lån og efter-

stillede lån. Ved udstedelse af Vækstgarantier skal Vækstfonden modregne det samlede garantibeløb fra lånerammen på 6 mia. kr., som ikke må overskrides.

Med henblik på, at ordningen skal kunne hvile i sig selv, vil Vækstfonden selv foretage en kreditvurdering af de enkelte projekter og samtidig gøre ordningen markedskonform via en relativt høj præmie. Dermed vil ordningen blive opbygget efter principper, der flugter med konceptet i de efterstillede lån, og ordningen vil ikke konkurrere med traditionel pengeinstitutfinansiering.

Låneramme mv.

Vækstfonden beslutter selv, hvorledes den samlede portefølje af ansvarlige lån, efterstillede lån og Vækstgarantier sammensættes og finansieres gennem optagelse af lån inden for en samlet låneramme på 6 mia. kr.

Ordningerne forudsætter alle et tæt samarbejde med pengeinstitutterne. Ordningerne prissættes således, at efterspørgslen efter dem vil aftage i takt med, at situationen på finansieringsmarkederne normaliseres. Muligheden for at udnytte lånerammen vil være gældende i perioden fra medio december 2012 til og med 2015. Vækstfonden kan dog refinansiere de lån, der optages til finansiering af efterstillede lån, i hele lånets løbetid, dvs. også efter 2015. Løbetiden på efterstillede lån er maksimalt 10 år.

De nye initiativer indebærer, at Vækstfondens statsgaranterede lånemuligheder må udvides med 5,5 mia. kr., der kan anvendes til optagelse af lån i markedet. Inklusiv privat medfinansiering forventes initiativet at give grundlag for en samlet finansiering til erhvervslivet på omkring 11 mia. kr. fra 1. december 2012 til og med 2015. Derudover vil de små vækstkautioner medføre et låneudbud på omkring 1,25 mia. kr. i samme periode. Det vil understøtte virksomhedernes udvikling, vækst og jobskabelse.

Med de nye ordninger sikrer staten et større låneudbud, end der har været med de eksisterende ordninger.

Initiativerne skal bl.a. ses i lyset af, at den særlige bevilling til Vækstkautionsordningen, der blev givet i forbindelse med Erhvervspakken og Udviklingspakken, udløber ved udgangen af 2012.

Forslaget kan konteringsmæssigt specificeres således:

		Udgift	Indtægt
		- Mio. kr. -	
§ 08.33.15.	Vækstfonden		
	25. Vækstkaution		
	58. Værdipapirer, tilgang	22,0	
	40. Kom-i-gang-lån		
	59. Værdipapirer, afgang		22,0

Den bevillingsmæssige disposition under § 08.33.15 er baseret på et skøn over forbruget pr. medio december 2012, hvorfor statsregnskabet vil kunne afvige herfra.

- c. Det fremgår af Lov nr. 479 af 30. maj 2012 og af bemærkningerne til loven, at udvidelse af lånerammen til finansiering af Vækstfondens aktiviteter og udvidelse af anvendelsesområdet for låneoptagelsen ikke kan ske uden Finansudvalgets godkendelse. Aktstykket forelægges nu med henblik på, at Vækstfonden vil kunne modtage ansøgninger om efterstillede lån, små vækstkautioner og garantier til især leasing og byggeformål fra medio december 2012. Derved sikres, at finansieringstilbuddet til sunde små og mellemstore virksomheders udviklingsprojekter styrkes snarest.

- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at Vækstfondens adgang til at optage lån, jf. § 5, stk. 3, i Lov om Vækstfonden, i perioden frem til udgangen af 2015 forhøjes med 5,5 mia. kr., at staten hæfter for lån optaget under den samlede låneramme på samme måde, som staten hæfter for de garantier, som Vækstfonden kan udstede i medfør af § 5, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af den 1. juli 2002 med senere ændringer, dvs. hvis forpligtelserne ikke kan dækkes af fondens egenkapital, at den likviditet, der fremkommer ved Vækstfondens låneoptagelse, kan anvendes til udstedelse af ansvarlige og efterstillede lån samt til dækning af tab på garantier over 2 mio. kr. (Vækstgarantier) samt, at der gennem omlægning af eksisterende ordninger i Vækstfonden anvendes 117 mio. kr. til dækning af tab på en ordning, hvorefter Vækstfonden vil kunne tilbyde små vækstkautioner for lån op til 2 mio. kr. målrettet iværksættere og små og mellemstore virksomheder.

På forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 opføres følgende under § 8. Erhvervs- og Vækstministeriet:

		Udgift	Indtægt
		- Mio. kr. -	
§ 08.33.15.	Vækstfonden	22,0	22,0

Der anmodes samtidig om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 og på forslag til lov om tillægsbevilling for 2013 optages følgende tekstanmærkning under § 08. Erhvervs- og Vækstministeriet:

Materielle bestemmelser

Ny tekstanmærkning

"Nr. 118 ad 08.33.15.

Den i Lov om Vækstfonden § 5, stk. 3, fastsatte ramme for Vækstfondens adgang til optagelse af lån til finansiering af sine aktiviteter forhøjes med 5,5 mia. kr. eksklusive renter. Fondens adgang til at optage lån inden for den forhøjede låneramme gælder frem til udgangen af 2015. Vækstfonden kan dog refinansiere de lån, der optages til finansiering af efterstillede lån, i hele lånets løbetid, dvs. også efter 2015.

Stk. 2. Staten hæfter for lån optaget under den samlede låneramme på samme måde, som staten hæfter for de garantier, som Vækstfonden kan udstede i medfør af § 5, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af den 1. juli 2002 med senere ændringer, dvs. hvis forpligtelserne ikke kan dækkes af fondens egenkapital.

Stk. 3. Den således forhøjede låneramme kan frem til udgangen af 2015 af Vækstfonden anvendes til udstedelse af ansvarlige og efterstillede lån samt til dækning af tab på garantier over 2 mio. kr. (Vækstgarantier). "

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 7. december 2012

ANNETTE VILHELMOSEN

/ Jakob Ejlers

Til Finansudvalget.